

Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 20.05.2019 по 24.05.2019

2019/18

Дата прийняття:	21/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF O. C. I. AND OTHERS v. ROMANIA (Application no. 49450/17)
Зміст:	<p>Перша заявниця в свій час була одружена з П. Л. Р., громадянином Італії. Пара проживала в Італії; у шлюбі народилося двоє дітей – другий заявник 2008 року народження, та третій заявник 2010 року народження.</p> <p>12 червня 2015 року сім'я поїхала до Румунії на літній відпочинок. Через декілька днів потому П. Л. Р. повернувся до Італії, очікуючи, що інші члени його сім'ї повернуться в кінці літа.</p> <p>25 червня 2015 року перша заявниця поінформувала П. Л. Р. про те, що вона не буде повертатися з дітьми до Італії, зазначила, що не бачить спільного майбутнього з ним та що він є жорстоким батьком.</p> <p>14 вересня 2015 року П. Л. Р. порушив справу про повернення дітей до Італії на підставі Гаазької конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей.</p> <p>Перша заявниця заперечила проти скарги; вона стверджувала, що П. Л. Р. був жорстоким батьком, який часто злився на дітей, бо вважав їх неслухняними. Окрім іншого, П. Л. Р. міг бити дітей, в результаті чого на їхніх обличчях були крововиливи, які супроводжувались і носовою кровотечею; він (П. Л. Р., батько дітей) міг бити дітей по вухах, обличчю та сідницях. Іноді П. Л. Р. міг роздягнути дітей та бити їх важкими предметами, ображав і принижував їх. Така жорстокість посилювалася з кожним роком, і, окрім іншого, була застосовною і до першої заявниці (дружини П. Л. Р.).</p> <p>Вона намагалася втрутитись, проте безрезультатно. Перша заявниця намагалася організувати П. Л. Р. надання медичної допомоги, проте він відмовився.</p> <p>Зрештою, перша заявниця вирішила знайти притулок з дітьми в Румунії.</p> <p>На підтвердження своїх свідчень перша заявниця надала відеозаписи їхнього життя в Італії, на яких було зафіксовано акти насилля та жорстокості П. Л. Р. по відношенню до членів його сім'ї. Бухарестський окружний суд у 2016 році задовольнив скаргу П. Л. Р. щодо повернення дітей. Це рішення підтримав Бухарестський апеляційний суд у 2017 році. Суди встановили, що фізичне насилля до дітей не мало багаторазового характеру, а було поодиноким.</p>

	<p>Також було зазначено, що в будь-якому випадку органи влади Італії зможуть захистити дітей у разі застосування до них насилля та жорстокості.</p> <p>Проте органам влади не вдалося виконати рішення про повернення, оскільки діти відмовились повернутися до Італії; наразі всі заявники проживають в Румунії.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	21/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF URBONAVIČIUS v. LITHUANIA (Application no. 549/17)
Зміст:	<p>Заявник, 1970 р. н., наразі відбуває покарання в Алитуській виправній установі.</p> <p>Заявника було затримано 3 червня 2012 року та поміщено до Каунаського слідчого ізолятора 4 червня 2012 року. 5 червня 2012 року лікар оглянув заявника, який під час медичного огляду не вказував, що йому необхідні спеціальні пристрої.</p> <p>26 листопада 2012 року заявника проконсультував лікар, який вказав, що той страждає на апное¹ під час сну; заявник виявив бажання придбати пристрій, що дозволяє підтримувати постійний позитивний тиск в дихальних шляхах для лікування апное.</p> <p>15 березня 2013 року висновок медичного експерта підтвердив, що використання заявником спеціального пристрою для підтримки тиску в дихальних шляхах є найбільш ефективним лікуванням апное під час сну, тоді як стан здоров'я заявника погіршувався у зв'язку з перебуванням під вартою та невикористанням такого пристрою. Експерт також відзначив ризик можливих ускладнень в тому випадку, якщо апное не лікувати належним чином.</p> <p>Між 12 та 17 вересня 2013 року заявника було госпіталізовано до медичної частини установи виконання покарань. Лікар надав рекомендацію використовувати спеціальний пристрій після виписки з медичної частини.</p> <p>19 вересня цього ж року заявник звернувся до адміністрації установи виконання покарань з проханням надати дозвіл на</p>

¹ **Апное** – це зменшення амплітуди дихальних рухів до ≥ 90 % впродовж ≥ 10 с.

	<p>використання ним такого пристрою. 3 жовтня 2013 року адміністрація установи виконання покарань відповіла заявникові, що відповідно до положень національного законодавства такі пристрої не можуть бути передані засудженим їхніми родичами, проте можуть бути придбані в магазині установи виконання покарань.</p> <p>Заявник, окрім іншого, просив адміністрацію дозволити його родичам передати йому такий пристрій, проте 29 жовтня 2013 року запит було відхилено з тих підстав, що медична картка чи інші документи заявника не містять даних про необхідність застосування такого пристрою.</p> <p>20 жовтня 2014 року заявник звернувся зі скаргою до суду; він вимагав сплати йому 86 800 євро компенсації моральної шкоди, якої він зазнав за період з 4 червня 2012 року по 20 жовтня 2014 року. 12 жовтня 2015 року скаргу заявника було задоволено: суд присудив заявникові відшкодування завданої йому моральної шкоди в розмірі 1 100 євро. Суд зазначив, що адміністрація установи виконання покарань не спромоглася забезпечити належний рівень медичного лікування, а її відмова не ґрунтувалася на вимогах закону, оскільки рекомендація по застосуванню спеціального пристрою була надана лікарем. Суд вказав, що заявник вправі на відшкодування моральної шкоди за період з 3 жовтня 2013 року, коли адміністрація установи виконання покарань відмовила у задоволенні його прохання, і по 20 жовтня 2014 року, таким чином присудивши заявникові моральну шкоду у зазначеному вище розмірі.</p> <p>Заявник оскаржив це рішення суду, однак Вищий адміністративний суд попереднє рішення суду залишив без змін.</p> <p>У подальшому заявника було переведено до іншої виправної установи.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	21/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF O.O. v. RUSSIA (Application no. 36321/16)

<p>Зміст:</p>	<p>Справа стосувалася депортації заявника з Росії до Узбекистану, всупереч застосованому Судом Правилу 39 Регламенту суду про зупинку процесу його депортації на час розгляду цієї справи.</p> <p>Заявник прибув до Росії у 2012 році. У 2014 році його було засуджено за участь в екстремістській організації, фальсифікації офіційних документів та спробі незаконного перетину кордону. Заявника було поміщено до виправної колонії для відбуття призначеного покарання.</p> <p>У 2016 році міграційні органи влади видали наказ про депортацію заявника. Він оскаржив рішення про депортацію до суду, зазначивши, що його було звинувачено у релігійному екстремізмі в Узбекистані і, відповідно, він належав до вразливої групи, яка може бути піддана жорсткому поводженню у разі повернення. Суди відхилили аргументи заявника, та зазначили, що озвучений ризик ґрунтувався на здогадах.</p> <p>Заявника було звільнено з виправної колонії 30 червня 2016 року та відразу затримано у зв'язку з його депортацією. Захисники заявника негайно звернулися до органів міграційної служби та прокуратури і поліції з метою проінформувати останніх про рішення ЄСПЛ застосувати Правило 39 Регламенту Суду, постановлене двома днями раніше, та зупинити його депортацію до розгляду справи Судом.</p> <p>Але заявник був доставлений до Московського аеропорту «Домодедово» та депортований наступного дня до Узбекистану. Поліція вказала, що вони прибули занадто пізно, щоб повернути заявника, який вже перебував в літаку, що готувався до вильоту; органи прокуратури зазначили, що були проінформовані про тимчасові заходи в порядку Правилу 39 Регламенту Суду після того, як депортація відбулася.</p> <p>Після прибуття до Узбекистану заявника було негайно затримано, в подальшому призначено покарання у виді семи років позбавлення волі у виправній колонії. Заявник стверджував, що під час досудового розслідування в Узбекистані його було піддано жорсткому поводженню; умови його перебування під вартою є нелюдськими, що спричинило погіршення його зору і спробу вчинити самогубство.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із депортацією заявника органами влади до Узбекистану.</p> <p>Порушення статті 34 Конвенції (право на звернення до ЄСПЛ) у зв'язку з тим, що держава-відповідач проігнорувала тимчасові заходи, що були застосовані відповідно до Правилу 39 Регламенту Суду, чим порушила свої зобов'язання за статтею 34 Конвенції.</p>

Дата прийняття:	21/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF A.S. v. RUSSIA (Application no. 17833/16)
Зміст:	<p>23 березня 2016 року заявника було затримано у зв'язку з порушенням міграційних правил. Цього ж дня районний суд постановив рішення про накладення на нього адміністративного штрафу та про його видворення; до цього моменту заявникові було обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.</p> <p>5 квітня 2016 року Верховний Суд Республіки Удмуртії скасував попереднє рішення суду в частині накладення адміністративного штрафу.</p> <p>2 червня 2016 року заявника було звільнено.</p> <p>3 червня 2016 року Верховний Суд Республіки Удмуртії за заявою працівника міграційної служби повторно розглянув справу заявника та направив справу на новий розгляд до суду першої інстанції.</p> <p>16 червня 2016 року суд першої інстанції переглянув рішення щодо заявника про адміністративне видворення від 23 березня 2016 року та підтвердив його обґрунтованість і законність.</p> <p>Цього ж дня заявника було затримано.</p> <p>12 вересня 2016 року Верховний Суд Республіки Удмуртія підтримав рішення суду першої інстанції від 16 червня 2016 року та залишив його без змін.</p> <p>7 лютого 2017 року заявник подав касаційну скаргу на три рішення суду до Верховного суду Російської Федерації.</p> <p>15 липня, 7 листопада і 19 грудня 2016 року та 27 січня, 2 березня та 10 квітня 2017 року Октябрьський районний суд міста Іжевська задовольнив клопотання судового виконавця про відстрочку виконання наказу про видворення заявника на один місяць у зв'язку із застосуванням тимчасових заходів відповідно до Правил 39 Регламенту Суду. Під час судових проваджень з розгляду клопотань виконавця адвокат заявника заперечував необхідність застосування до підзахисного тримання під вартою і вимагав зупинення виконання рішення суду та звільнення заявника з-під варти.</p> <p>17 травня 2017 року Верховний суд Російської Федерації розглянув касаційну скаргу заявника та переглянув рішення суду про адміністративне видворення.</p>

	<p>Верховний суд Російської Федерації підтвердив висновки рішення суду від 23 березня 2016 року, однак припинив застосування адміністративного стягнення у вигляді видворення, обґрунтувавши це тим, що заявника може бути піддано загрозі катування або жорстокого поводження у разі його повернення до Сирії.</p> <p>2 червня 2017 року заявника було звільнено (після вступу рішення в законну силу).</p> <p>11 травня 2016 року заявник звернувся до органів влади з клопотанням про визнання його біженцем та надання тимчасового притулку, однак його заява була відхилена 4 липня 2016 року. Заявник не оскаржував відмову до апеляції, мотивувавши це тим, що органи влади «запевнили» його, що заява про надання тимчасового притулку буде задоволена.</p> <p>25 листопада 2016 року друге клопотання заявника про надання тимчасового притулку було відхилене міграційними органами влади; цю відмову заявник теж не оскаржив.</p> <p>Згідно з інформацією від 9 листопада 2017 року, наданою адвокатом, 2 серпня 2017 року заявник покинув територію Російської Федерації за власним бажанням та проживає у Швеції.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення підпункту f) пункту 1 та пункту 4 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>21/05/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>21/05/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF LEDENTSOV v. RUSSIA</u> <i>(Application no. 47283/09)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>На час подій заявник обіймав посаду заступника військового прокурора.</p> <p>Нижче представлені факти згідно з офіційною версією, викладеною в судовому рішенні від 25 червня 2006 року.</p> <p>Кримінальне звинувачення проти заявника.</p> <p>1. <i>Фізичне насильство щодо К. та вимагання.</i></p> <p>24 січня 2010 року невідома особа проникла до квартири заявника та вчинила крадіжку належного йому майна. Заявник підозрював у вчиненні крадіжки К. Він наказав військовим рядовим (які були в його підпорядкуванні) знайти К.</p>

29 січня 2010 року заявник разом з групою військових (рядових) та офіцером поліції М. увірвалися до квартири, де переховувався К. Заявник вдарив К., після чого поставив ряд питань; останній зізнався, що вчинив крадіжку з квартири заявника. Останній разом з підлеглими забрав К. з собою.

Цього ж дня заявник та М. прийшли у квартиру до Кр.

Заявник вимагав, щоб той повернув каблучку, викрадену К. з його квартири і в подальшому продану Кр. Заявник почав погрожувати Кр. зброєю і останній віддав каблучку.

Пізніше військові (рядові), які підпорядковувались наказам заявника, декілька разів били К. В результаті К. підписав записку, якою було підтверджено борг К. перед заявником. Декілька разів заявник зустрічався з матір'ю К., вимагаючи повернення боргу, погрожуючи їй негативними наслідками для К. у разі його неповернення.

2. Фізичне насильство щодо свідків.

У невстановлену дату заявник санкціонував застосування військовими (рядовими) фізичного насильства до Ш., який був затриманий як підозрюваний у кримінальній справі. Військові (рядові) виконали наказ.

26 квітня 2000 року заявник віддав наказ військовим (рядовим) побити Черн., свідка у кримінальній справі, який відмовився співпрацювати з ним. Заявник був присутнім під час побиття Черн.

29 квітня 2000 року військові побили Б., іншого свідка у кримінальній справі, також за наказом заявника і за його присутності під час побиття.

3. Вбивство Сор.

8 квітня 2000 року відбулась сутичка між заявником та Сор., під час якої заявник наніс йому удар; в результаті Сор. помер. Запанікувавши, заявник сховав тіло Сор. в лісі. Тіло було знайдено в серпні 2000 року.

Кримінальні провадження проти заявника.

1. Суд.

25 червня 2006 року Військовий суд 101 гарнізону визнав заявника винним у вбивстві, вимаганні та чотирьох випадках перевищення своїх службових повноважень і призначив покарання у виді п'ятнадцяти років позбавлення волі. Суд у своєму рішенні посилався на встановлені докази та показання свідків. Більша частина свідків була допитана в суді. П'ять з них не з'явилися, і суддя Р. зачитав їхні свідчення під час слухання справи.

2. Апеляція.

Заявник подав апеляцію на вирок суду. Головним аргументом його апеляції була незаконність вироку. Заявник стверджував, що вбивство Сор. не було навмисним і було вчинене з метою самооборони; сторона обвинувачення не навела достатніх доказів перевищення службових повноважень при побитті свідків. Заявник також скаржився на порушення процесуальних норм, оскільки суддя під час постановлення вироку неодноразово залишав нарадчу кімнату, а текст вироку був складений за межами Пермської області, де відбувалось судове провадження. Заявник мотивував свої доводи письмовими свідченнями, наданими його адвокатом та М. – військовослужбовцем на пенсії. Зокрема, М. стверджував, що в липні 2006 року, коли суддя мав складати вирок у справі, він бачив останнього в іншому місті. Суддя відкрито висловлювався щодо справи заявника і заявляв кожному, що він (суд) визнає винним заявника та призначить покарання у виді позбавлення волі на тривалий строк. Заявник також стверджував, що суд не провів допит п'ятох свідків.

3. Провадження в порядку нагляду.

У невстановлену дату заявник запросив захисника П.

27 березня та 17 квітня 2007 року захисник П. подав дванадцять додаткових заяв до апеляційної скарги. Суд апеляційної інстанції відмовив у їх прийнятті у зв'язку із завершенням строку подачі додаткових заяв; окрім того, адвокат П. не надав самої апеляційної скарги.

22 червня 2007 року Президія Третього окружного військового суду підтримала попереднє рішення суду. На аргумент заявника про непроведення допиту п'яти свідків суд відзначив, що троє з них хворіли і не мали можливості прибути на слухання. Також суд відхилив твердження заявника про упередженість судді, який розглядав його справу в першій інстанції.

У подальшому, заявник подав скаргу в порядку нагляду. В першому випадку 26 січня 2009 року Президія Третього окружного військового суду скаргу заявника залишила без задоволення. Після другого розгляду 23 червня 2009 року в порядку нагляду Верховний суд Російської Федерації зазначив, що заявника не було повідомлено про дату і час судового засідання, скасував рішення від 26 січня 2009 року і направив справу на новий розгляд. Президія Третього окружного військового суду 17 вересня 2009 року в результаті перегляду справи підтвердила правильність висновків суду, що були викладені в рішенні від 26 січня 2009 року.

	<p>10 червня 2010 року Верховний суд Російської Федерації скасував рішення Президії від 17 вересня 2009 року і направив справу на новий розгляд в порядку нагляду.</p> <p>11 серпня 2010 року Президія Третього окружного військового суду в порядку повторного нагляду переглянула справу заявника і підтримала висновки, зроблені судом першої інстанції.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із відсутністю неупередженості суду.
Дата прийняття:	21/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF DEYNEKO v. UKRAINE (Application no. 20317/09)
Зміст:	<p>20 вересня 2007 року заявника, який обіймав посаду голови Брусилівської районної державної адміністрації Житомирської області, було затримано за підозрою у хабарництві.</p> <p>21 вересня 2007 року слідчий подав до суду клопотання про обрання до заявника запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою до розгляду справи в суді. Клопотання було обґрунтоване тим, що заявник обвинувачувався у вчиненні злочину, за який передбачено покарання у виді позбавлення волі до дванадцяти років, та тим, що заявник міг переховуватись від слідства та суду, впливати на хід розслідування і продовжувати свою злочинну діяльність.</p> <p>Цього ж дня Печерський районний суд м. Києва постановив ухвалу про досудове тримання під вартою заявника. Суд у своїй ухвалі повторив причини, зазначені в клопотанні слідчого щодо запобіжного заходу, без наведення додаткових обґрунтувань з цього приводу.</p> <p>Досудове тримання під вартою заявника було продовжено декілька разів, а саме: 15 листопада 2007 року, 17 січня та 19 березня 2008 року. Причинами продовження тримання під вартою заявника була необхідність в проведенні додаткового розслідування і слідчих дій та відсутність обставин для зміни запобіжного заходу на більш м'який. Додаткових причин наведено не було.</p> <p>Надалі, 19 травня, 17 червня, 26 червня, 29 липня і 7 серпня 2008 року, суди продовжували запобіжний захід заявникові у вигляді тримання під вартою з підстав, викладених у попередньому рішенні,</p>

	<p>а також у зв'язку з необхідністю ознайомлення заявника з матеріалами справи.</p> <p>Заявник заперечував проти запобіжного заходу, який суд продовжував 24 вересня 2007 року, 8 січня, 19 березня і 7 серпня 2008 року, обґрунтовуючи це погіршенням стану свого здоров'я, необхідністю підтримки стабільних зв'язків із сім'єю; а також зазначав, що він не буде переховуватись від слідства та суду. Як убачається з рішень суду, аргументи заявника не були взяті до уваги.</p> <p>3 жовтня 2008 року Малинський районний суд Житомирської області прийняв справу заявника до розгляду. Суд залишив у силі запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, не надаючи жодних обґрунтувань такого рішення і не встановлюючи строку.</p> <p>Під час провадження в суді першої інстанції заявник одинадцять разів клопотав про зміну йому запобіжного заходу на більш м'який. Заявник стверджував, що стан його здоров'я погіршився; його члени сім'ї, у разі необхідності, зможуть внести суму застави у разі звільнення з-під варти; окрім іншого, представники парламенту та державні діячі можуть гарантувати явку заявника до суду. Судом було відхилено аргументи заявника, і зазначено, що медична допомога була йому надана в СІЗО.</p> <p>16 липня 2010 року суд визнав винним заявника у пред'явленому обвинуваченні та призначив покарання у виді дев'яти років позбавленні волі з конфіскацією половини належного заявникові майна та з позбавленням права обіймати посади в органах державної влади та місцевого самоврядування на три роки.</p> <p>1 грудня 2010 року та 19 травня 2011 року Житомирський апеляційний суд та Вищий спеціалізований суд з розгляду цивільних та кримінальних справ відповідно, за винятком незначних змін, вирок суду першої інстанції залишили в силі.</p> <p>Окрім іншого, заявник стверджував про відсутність належної медичної допомоги під час перебування під вартою та ефективних засобів юридичного захисту щодо цього.</p> <p>Заявник стверджував, що запобіжний захід у вигляді досудового тримання під вартою був надмірним, і органи влади не змогли достатньо обґрунтувати необхідність застосованого до нього виняткового запобіжного заходу.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість).</p> <p>Скарги за статтями 3 (заборона катування) та 13 Конвенції (право на ефективний засіб юридичного захисту) Конвенції були відхилені Судом як явно необґрунтовані.</p>

Дата прийняття:	21/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/05/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF ZAYKINA v. RUSSIA (Application no. 14620/09)
Зміст:	<p>У 1972 році, М. – бабуся заявниці, отримала квартиру за договором соціального найму (оренди). Її син, дядько заявниці, також проживав у цій квартирі.</p> <p>У 1995 році дядько заявниці зізнався, що він є батьком новонародженого хлопчика А. На прохання Г. (мама хлопчика) він зареєстрував у квартирі бабусі заявниці М. цього хлопчика (А.) як її онука.</p> <p>У листопаді 1998 року дядько заявниці помер.</p> <p>У грудні того ж року заявниця переїхала до квартири бабусі і за письмової згоди останньої була зареєстрована в квартирі як онука М.</p> <p>У жовтні 2004 року заявниця та її бабуся порушили цивільне провадження проти Г., законної представниці неповнолітнього А. з вимогою визнати А. таким, що не має прав на квартиру М.</p> <p>Пізніше позивачі доповнили свої позовні вимоги стягненням сум сплачених комунальних платежів, оскільки А. був зареєстрований в квартирі, проте відповідних платежів його мати не сплачувала.</p> <p>Відповідачка подала зустрічний позов, у якому зазначала, що після смерті батька А. бабуся змінила замки в квартирі та не дозволила Г. та А. увійти до квартири. Вказала, що у 2003 році вона вийшла заміж, і її син А. відтепер проживає з її законним чоловіком.</p> <p>В жовтні 2005 року бабуся заявниці померла.</p> <p>Після її смерті заявниця підтримувала подані нею позови в суді. Заявниця просила суд визнати її квартиронаймачем та зобов'язати районну державну адміністрацію укласти з нею договір соціальної оренди. Такі прохання мотивувала тим, що була онукою М., спільно з нею проживала сім'єю, зробила ремонт квартири за власні кошти. Син її дядька був зареєстрований в квартирі, проте ніколи там не проживав, він завжди проживав з Г. в трикімнатній квартирі, якою вона володіла; Г. та її син не сплачували комунальні борги за квартиру.</p> <p>25 квітня 2007 року суд першої інстанції відхилив позов заявниці та вказав, що договір соціальної оренди має бути укладений з Г.</p> <p>19 липня 2007 року суд апеляційної інстанції скасував попереднє рішення суду і направив справу на новий розгляд.</p>

	<p>Суд першої інстанції при повторному розгляді 5 березня 2008 року відхилив позов заявниці та зазначив, що вона має бути виселена без надання їй альтернативного житла. Заявниця оскаржила рішення суду, проте суд апеляційної інстанції 19 червня 2008 року її скаргу залишив без задоволення, а рішення суду без змін.</p> <p>У невстановлену дату заявницю було виселено з квартири.</p> <p>У січні 2009 року районна державна адміністрація уклала з А. договір соціального найму на цю квартиру.</p> <p>17 лютого 2009 року заявниця була зареєстрована в комунальній квартирі, кімнатою в якій володів її чоловік.</p> <p>30 грудня 2009 року квартира, з якої була виселена заявниця, була приватизована А.</p> <p>31 грудня 2009 року заявниця, її чоловік та спільна дочка були включені до списку осіб, які потребують поліпшення житлових умов.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	21/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/05/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF BYKOVTSSEV AND PRACHEV v. RUSSIA</u> <i>(Applications nos. 27728/08 and 44353/08)</i>
Зміст:	<p>Заявники скаржилися на жорстоке поводження та застосування до них катування працівниками поліції; зокрема заявляли, що їхні скарги стосовно цього не були ефективними.</p> <p>Окрім іншого, заявники стверджували, що їх досудове тримання під вартою було надмірним, і така тривалість не була належним чином обґрунтована судами.</p> <p>Перший заявник також стверджував, що одне з судових засідань про продовження строку тримання під вартою було проведено за його відсутності, а його скаргу на ухвалу суду від 11 червня 2008 року апеляційний суд розглянув 11 вересня 2008 року, що не відповідало вимозі оперативного перегляду законності перебування під вартою.</p> <p>З приводу порушення права на повагу до приватного і сімейного життя перший заявник скаржився, що його сімейні обставини не були враховані, і він був відправлений для відбуття покарання до установи виконання покарань, що розташована на відстані 8000 км від місця проживання. Заявник стверджував, що його рідні (мати-інвалід, дружина та діти) не мали можливості відвідати його; перший</p>

	заявник не міг мати телефонні розмови з членами родини, оскільки різниця в часі між Воронежем та Хабаровським регіоном становить сім годин. Окрім іншого, стверджував, що органи влади відхилили аргументи щодо низького рівня доходу його родини та проблем зі здоров'ям.
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення матеріального та процесуального аспектів статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із катуванням заявників у поліцейському відділку та відсутності ефективного розслідування їх скарг в цьому відношенні.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції щодо першого заявника.</p> <p>Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість) щодо обох заявників.</p> <p>Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції щодо першого заявника з причини його відсутності під час судового засідання 14 вересня 2007 року та через тривалість процедури апеляційного оскарження постанови про його затримання від 11 червня 2008 року.</p> <p>Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) щодо першого заявника.</p>
Дата прийняття:	21/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	21/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF G.K. v. BELGIUM (Applications no.58302/10)
Зміст:	<p>Заявниця Г. К. – громадянка Бельгії, була обрана до Сенату у червні 2010 року на парламентських виборах. У цій справі Г. К. стверджувала, що вона була незаконно позбавлена своєї посади у Сенаті і не мала ефективного засобу для оскарження рішення Сенату.</p> <p>У серпні 2010 року, під час приватної поїздки до Азії, Г. К. була запідозрена у вчиненні пов'язаних з наркотиками злочинів, участь в яких вона заперечувала. Про це вона повідомила Президенту Сенату Бельгії. Після повернення до Брюсселя Президент Сенату покликав її на зустріч, на якій були присутні ще два сенатори з її власної партії. За словами Г. К., наприкінці зустрічі вона була змушена підписати попередній лист про свою відставку.</p> <p>У вересні 2010 року директор Сенату підтвердив відставку. Кількома днями пізніше Г. К. повідомила Голову Сенату, що вона хоче продовжувати перебувати на посаді сенатора, та стверджувала, що</p>

	<p>її примусили підписати лист про відставку. Згодом її повідомили, що пленарне засідання сенату має виносити рішення по суті справи після перевірки повноважень її наступника.</p> <p>У жовтні 2010 року Сенат провів пленарне засідання, на якому було встановлено, що немає підстав для оскарження справедливості відставки Г. К. Її наступник належним чином склав присягу.</p> <p>Заявниця стверджувала, що їй було заборонено входити до палати Сенату.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Першого протоколу Конвенції (право на вільні вибори).
Дата прийняття:	23/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	23/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF CHEBAB v. FRANCE</u> <i>(Applications no.542/13)</i>
Зміст:	<p>8 березня 2000 року мешканець Тіонвілля зателефонував до поліції близько 4:30 ранку, зазначивши, що двоє чоловіків намагаються вдертися до квартири, розташованої в його будинку. Коли двоє офіцерів поліції прибули на місце події, мешканець вказав на двох чоловіків, які сиділи на лавці біля будинку. Офіцери поліції рушили до них, і один з офіцерів вистрелив з вогнепальної зброї, завдавши поранень заявникові в шию та праве плече.</p> <p>Розслідування, проведене департаментом поліції регіону, встановило, що офіцер поліції використав свою зброю в цілях самозахисту, і що заявник погрожував йому ножем.</p> <p>19 травня 2000 року заявника було викликано до суду за обвинуваченням у нападі із застосуванням зброї проти особи, що здійснює державні повноваження.</p> <p>16 січня 2001 року провадження щодо заявника було припинено у зв'язку із затримкою в повідомленні йому про його права.</p> <p>Апеляційний суд залишив це рішення суду в силі, вказавши, що ніж був вилучений незаконно. Окрім іншого, різні дії, що були проведені з цим предметом, призвели до неможливості встановлення істини, враховуючи що заявник та працівник поліції надати протилежні версії інциденту.</p>

	<p>18 липня 2012 року заявник подав кримінальну скаргу та скаргу в порядку цивільного провадження щодо замаху на вбивство, та використання зброї особою – представником органів влади.</p> <p>Заявник також зазначив, що експертним медичним висновком було встановлено, що поранення були спричинені пострілом, в результаті чого утворилась гематома розміром у 20 см довжиною на правій частині грудної клітини із заповненням правої надключичної ямки. Лікар також зазначив, що поранення були спричинені, коли заявник стояв, в результаті чого відбувся перелом правої ключиці.</p> <p>Заявник також додав висновок психіатра, в якому зазначалося, що він страждав на посттравматичний синдром. 17 березня 2003 року прокурор подав заяву про проведення судового розслідування стосовно офіцера поліції, який застосував зброю. Було проведено дві судово-психіатричні експертизи. Перший експерт встановив, що заявник страждав на шизофренічні розлади; другий експерт зазначив, що заявник страждав на посттравматичний синдром у результаті інциденту.</p> <p>2 липня 2010 року судові провадження було припинено з огляду на невстановлення доказів, які могли би спростувати версію, надану офіцером поліції. Суд апеляційної інстанції підтримав таке рішення, вказавши, що дії офіцера поліції розцінюються як спосіб самозахисту, і, відповідно, постріл є співрозмірним обставинам інциденту. Суд касаційної інстанції відхилив скаргу заявника.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 2 Конвенції (право на життя).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>23/05/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>23/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF SINE TSAGGARAKIS A.E.E. v. GREECE</u> (Applications no.17257/13)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Компанія-заявник, що керувала мультиплексним кінотеатром, подала позов до суду щодо видачі дозволу на будівництво та ліцензії на експлуатацію конкуруючій компанії для будівництва та експлуатації подібного комплексу в сусідньому районі. Вона стверджувала, зокрема, що містобудівний план виділяє цю площу для житлових приміщень.</p>

	<p>Що стосується цієї першої заяви, Четверта секція Вищого адміністративного суду винесла постанову, якою встановила, що дотримання принципу "законного очікування" перешкоджає владі переглядати законність дозволу на будівництво на етапі видачі ліцензії на експлуатацію. Відзначивши, що цей висновок суперечить прецедентній практиці П'ятої секції, Четверта секція вирішила передати справу на розгляд пленуму Верховного адміністративного суду.</p> <p>Незважаючи на те, що пленум відійшов від такого висновку, Четверта секція, тим не менш, відхилила заяву компанії-заявника щодо судового перегляду на тій підставі, що обставини справи були «винятковими». Паралельно, за іншою заявою компанії-заявника, П'ята секція наказала закрити новий мультиплексний кінотеатр.</p> <p>Враховуючи, що рішення, винесені в його справі, були суперечливі, компанія-заявник скаржилася на суперечливу прецедентну практику, що порушило її право на правову визначеність.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>23/05/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>23/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF KANCIAŁ v. POLAND</u> (Application no. 37023/13)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>16 червня 2011 року заявника було заарештовано у квартирі друзів у Тчеві за підозрою у викраденні з метою викупу. Арешт був здійснений підрозділом антитерористичної поліції, якому допомагали офіцери Центрального бюро розслідувань (ЦБР). Заявника відвезли до штаб-квартири ЦБР у Гданську.</p> <p>Наступного дня прокурор звинуватив заявника у викраденні та допитав його. Заявник та інші підозрювані заперечували, що вони були причетні до викрадення. Аналіз ДНК не підтвердив участі заявника та інших обвинувачених у вчиненні злочину.</p> <p>Його було звільнено 18 червня 2011 року.</p> <p>Заявник у подальшому подав скаргу до органів влади, що до нього застосовувалося катування та жорстоке поводження під час його затримання і впродовж перебування під арештом з боку членів антитерористичного підрозділу поліції. Зокрема, йому наносилися</p>

	<p>удари по голові, спині та шиї, було застосовано ураження струмом в різні частини тіла.</p> <p>Прокурор розпочав розслідування факту зловживання владою офіцерами поліції щодо заявника, проте розслідування було припинено після спливу одного року. Прокурор дослідив подані заявником докази, свідчення осіб, які перебували у квартирі заявника під час його затримання, та медичні висновки щодо характеру його ушкоджень.</p> <p>Прокурор, окрім іншого, зазначив, що не було достатніх доказів вини офіцерів поліції при затриманні заявника, а ураження електрострумом застосовувалося через непокору законним вимогам працівників правоохоронних органів.</p> <p>Скарга заявника на рішення про припинення розслідування була відхилена судом у березні 2013 року.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) в матеріальному та процесуальному аспекті.
Дата прийняття:	23/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	23/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF MIRZOYAN v. ARMENIA</u> (Application no. 57129/10)
Зміст:	<p>Справа стосувалася вбивства сина заявника під час проходження ним військової служби.</p> <p>Син заявника проходив обов'язкову військову службу у невизнаній Республіці Нагірний Карабах, коли його було вбито пострілом в голову одним зі своїх офіцерів в квітні 2007 року. Він помер, не приходячи до тями, в травні 2007 року. Офіцер, якому в минулому неодноразово оголошували догану, визнав свою провину; його було засуджено до п'ятнадцяти років позбавлення волі. Суд відхилив цивільну скаргу заявника з приводу стягнення компенсації з держави з тієї підстави, що внутрішнє законодавство не передбачає відшкодування моральної шкоди.</p> <p>Обидві скарги заявника до апеляційного суду та суду касаційної інстанції не були вдалими. Заявник стверджував, що вимога відшкодування моральної шкоди ґрунтується на положеннях Конвенції, а тому превалює над положеннями внутрішнього законодавства, яке не врегульовує цього питання.</p>

	Заявник стверджував, що держава не забезпечила дотримання статті 2 Конвенції у зв'язку зі смертю його сина і статті 13 Конвенції в частині незадоволення його вимог з приводу відшкодування моральної шкоди.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 2 Конвенції (право на життя). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб юридичного захисту).
Дата прийняття:	23/05/2019
Дата набуття статусу остаточного:	23/08/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF DOYLE v. IRELAND</u> <i>(Application no. 51979/17)</i>
Зміст:	<p>На цей час заявник відбуває покарання у виді довічного позбавлення волі в тюрмі Маунтджой (Дублін).</p> <p>У лютому 2019 року заявника було заарештовано за підозрою у вбивстві С. Г., яке сталося в листопаді 2008 року. Заявника було доставлено до відділку поліції, де проінформовано про його права, в тому числі про право мати захисника до першого допиту працівниками поліції.</p> <p>Надалі заявника допитували багато разів. До і під час допитів він мав доступ до адвоката і особисто, і за допомогою засобів зв'язку, проте безпосередньо на допитах захисник присутній не був. На п'ятнадцятому допиті заявник визнав, що вбив С. Г. і надав подробиці злочину. Після цього поліція допитувала його ще кілька разів. Після того, як суд присяжних у 2011 року не зміг прийняти вирок стосовно заявника, суд присяжних в лютому 2012 року знову розглянув кримінальне провадження щодо нього. Заявник заперечував проти обвинувачення, зазначаючи, що йому погрожували, на нього чинився тиск і не було надано доступу до правової допомоги.</p> <p>Суд першої інстанції відхилив твердження заявника і в лютому 2012 року його було визнано винним у вчиненні вбивства С. Г. та призначено покарання у виді довічного позбавлення волі.</p> <p>Суди апеляційної та касаційної інстанцій відхилили скарги заявника. Судді Верховного Суду, які відхилили скаргу заявника в січня 2017 року більшістю голосів (шість проти одного), детально розглянули питання щодо доступу заявника до адвоката.</p>

Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення пункту 1 та підпункту с) пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
----------------------------------	---

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 20.05.2019 по 24.05.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко; Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли – Київ, 2019. – Вип. 18. – 20 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>, <https://hudoc.echr.coe.int>.
2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.
3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua